

Asesu'r Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Anfantais Economaidd-Gymdeithasol

Gweler y daflen *Sut i Wneud Asesiad Effaith Cydraddoldeb* am gymorth i lenwi'r ffurflen yma. Mae croeso hefyd i chi gysylltu gyda Delyth Williams, Swyddog Polisi a Chydraddoldeb ar est 32708, neu DelythGadlysWilliams@gwynedd.llyw.cymru, am gymorth pellach.

Mae'n ofynnol i'r Cyngor (dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010) i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchoddedig. Mae gan y Cyngor hefyd ddyletswyddau cyffredinol ychwanegol i sicrhau tegwch a meithrin perthnasau da. Rhaid felly gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchoddedig).

Mae hefyd yn ofynnol i'r Cyngor, dan ofynion Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011) ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.

O Ebrill Iaf 2021 ymlaen mae gan y Cyngor ddyletswydd i roi sylw dyledus i ddod i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.

I) Manylion

I.1 Beth yw enw'r polisi / gwasanaeth dan sylw?

Buddsoddi £1.1 miliwn i gynyddu capasiti a gwella amgylchedd dysgu Canolfannau Iaith cynradd y Sir.

I.2 Beth ydi pwrpas y polisi/gwasanaeth sy'n cael ei greu neu ei newid? Pa newidiadau sy'n cael eu hystyried?

Penderfyniad hanesyddol sy'n gyflwyniad rhag blaen i'r hyn rydym yn ei geisio heddiw: Ar 6 Gorffennaf 2021, bu i'r Cabinet gymeradwyo gweledigaeth newydd ar gyfer Cyfundrefn Addysg Drochi yng Ngwynedd tuag at 2032 a thu hwnt. Fel rhan o'r weledigaeth yma, ac yn sgil derbyn £1.1m o'r wedd gyntaf o arian Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg, Llywodraeth Cymru, rydym yn y broses o sefydlu dau safle addysg drochi cwbl newydd yng Ngwynedd, wedi eu lleoli mewn ardaloedd strategol o'r sir, ac ardaloedd o arwyddocâd ieithyddol, sef Tywyn a

Bangor. Rydym hefyd yn y broses o wella'r adnoddau yn safle addysg drochi Porthmadog, sydd eto wedi ei leoli'n strategol ynghanol y sir. Bydd y dair safle yma yn darparu addysg drochi i ddysgwyr blynyddoedd 5-9 mewn amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf.

Yn ogystal, mae gennym hefyd dri safle cynradd sy'n darparu addysg drochi i flynyddoedd 2-4. Nid yw'r safleoedd trochi hyn wedi derbyn unrhyw fuddsoddiad cyfalaf fel rhan o'r wedd gyntaf o arian Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg, Llywodraeth Cymru.

Gwelwyd cyfle felly i gyflwyno cais am ail wedd o'r Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg, Llywodraeth Cymru er mwyn cysoni capasiti a gwella'r amgylchedd dysgu yn y tri safle addysg drochi na dderbyniodd fuddsoddiad yn y wedd gyntaf.

Drwy gyfrwng y cynnig, mae'r Adran Addysg yn awyddus i ymgorffori gofynion Cwricwlwm i Gymru, a chynnig profiadau trawsgwricwlaidd i'r holl ddysgwyr. Bwriedir hefyd sicrhau lleoliad strategol i bob un o'r safleoedd addysg drochi fydd yn gyfrwng i ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth drwy fod wedi eu lleoli o fewn cyrraedd hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, bydd cyfle i ehangu profiadau'r dysgwyr wrth iddynt elwa o brofiadau sydd yn dod â'r Gymraeg yn fyw iddynt.

Ers ei sefydlu yn y 1980au, mae'r ddarpariaeth drochi yng Ngwynedd wedi arloesi yn y maes, a bydd y Gyfundrefn ar ei newydd wedd yn sgil y cyfoesi'r ddarpariaeth, gofynion Cwricwlwm i Gymru, yr holl fuddsoddiad cyfalaf a'r cyfleusterau gorau un yn parhau i arloesi nawr ac i'r dyfodol.

Canolfan Iaith Maesincla

Mae Canolfan Iaith Maesincla wedi ei lleoli o fewn adeilad Ysgol Maesincla yng Nghaernarfon. Mae'r gofod sydd gan Ganolfan Iaith Maesincla yn gyfyngedig (sef dau ddsbarth o wahanol faint, gydag un yn fychan iawn) gan amharu ar ansawdd y profiad i'r dysgwyr. Nid yw gofod y Ganolfan Iaith ychwaith yn hwylus ar gyfer cyflwyno Cwricwlwm i Gymru a phrofiadau trawsgwricwlaidd cyfoethog i'r dysgwyr.

Wrth ystyried y bydd Canolfan Iaith Maesincla yn darparu addysg drochi i flynyddoedd 2-4 yn bennaf, y mae angen ystyried gofynion y Cyfnod Sylfaen a chynllunio gofod pwrpasol ar gyfer ardaloedd chwarae, ac ardaloedd tawel yn ogystal. Nid oes gofod addas ychwaith ar gyfer cyfarfod rhieni neu asiantaethau allanol yn ôl yr angen.

Drwy gyfrwng Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg, felly, bwriedir ymestyn ac addasu gofod presennol Canolfan Iaith Maesincla er mwyn gwella'r amgylchedd dysgu a sicrhau gofod pwrpasol ar gyfer gofynion Cwricwlwm i Gymru fyddai'n cynnwys ardaloedd chwarae tu mewn a thu allan, ynghyd â gofod addas ar gyfer ymwelwyr.

Canolfan Iaith Dolgellau

Mae Canolfan Iaith Dolgellau ar hyn o bryd wedi ei lleoli mewn adeilad rhwng safle cynradd Ysgol Bro Idris, Dolgellau, a swyddfeydd y Cyngor ym Mhenarlâg, Dolgellau. Gofod ar gyfer un dosbarth yn unig sydd gan Ganolfan Iaith Dolgellau ar hyn o bryd a hynny ar gyfer cyfanswm o

rhwng 8-12 o ddysgwyr, ac mae'r Ganolfan yn rhannu cyfleusterau amser chwarae ac amser cinio gyda safle cynradd Ysgol Bro Idris. Ar sail y galw sydd am addysg drochi yn yr ardal, mae galw i gynyddu capasiti Canolfan Iaith Dolgellau ac i gysoni'r niferoedd o ddysgwyr a dderbynnir i bob safle ar draws y Gyfundrefn Addysg Drochi. Nid yw'r gofod sydd yn y Ganolfan Iaith ychwaith yn hwylus ar gyfer cyflwyno Cwricwlwm i Gymru a phrofiadau trawsgwricwlaidd cyfoethog i'r dysgwyr.

Wrth ystyried y bydd Canolfan Iaith Dolgellau yn darparu addysg drochi i flynyddoedd 2-4 yn bennaf, y mae angen ystyried gofynion y Cyfnod Sylfaen a chynllunio gofod pwrpasol ar gyfer ardaloedd chwarae, ac ardaloedd tawel yn ogystal. Nid oes gofod addas ychwaith ar gyfer cyfarfod rhieni neu asiantaethau allanol yn ôl yr angen.

Drwy gyfrwng Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg felly, bwriedir ad-leoli safle presennol Canolfan Iaith Dolgellau i safle amgen yn Ysgol Bro Idris, Dolgellau er mwyn cynyddu capasiti'r Ganolfan a gwella'r amgylchedd dysgu a sicrhau gofod pwrpasol ar gyfer gofynion Cwricwlwm i Gymru fyddai'n cynnwys ardaloedd chwarae tu mewn a thu allan, ynghyd â gofod addas ar gyfer ymwelwyr.

Canolfan Iaith Llanybi

Mae Canolfan Iaith Llanybi ar hyn o bryd wedi ei lleoli fel rhan o adeilad Ysgol Llanybi. Nid yw'r Ganolfan Iaith yn Llanybi wedi ei lleoli mewn lleoliad strategol yn y sir, ac mae lleoliad presennol y Ganolfan yn cyfyngu ar y profiadau sydd ar gael i'r dysgwyr er mwyn cyfoethogi eu profiadau dysgu. Nid yw'r gofod sydd yn y Ganolfan Iaith yn hwylus ar gyfer cyflwyno Cwricwlwm i Gymru a phrofiadau trawsgwricwlaidd cyfoethog i'r dysgwyr. Wrth ystyried y bydd Canolfan Iaith Llanybi yn darparu addysg drochi i flynyddoedd 2-4 yn bennaf, y mae angen ystyried gofynion y Cyfnod Sylfaen a chynllunio gofod pwrpasol ar gyfer ardaloedd chwarae, ac ardaloedd tawel yn ogystal. Nid oes gofod addas ychwaith ar gyfer cyfarfod rhieni neu asiantaethau allanol yn ôl yr angen.

Drwy gyfrwng Grant Cyfalaf Addysg Cyfrwng Cymraeg, felly, bwriedir ad-leoli safle presennol Canolfan Iaith Llanybi i leoliad strategol ar safle Ysgol Cymerau ym Mhwlheli. Bydd hyn yn gyfrwng i wella'r amgylchedd dysgu a sicrhau gofod pwrpasol ar gyfer gofynion Cwricwlwm i Gymru fyddai'n cynnwys ardaloedd chwarae tu mewn a thu allan, ynghyd â gofod addas ar gyfer ymwelwyr. Drwy ad-leoli i Bwlheli, bydd hefyd yn sicrhau cysondeb yn y profiadau y gellir eu darparu i'r dysgwyr ar draws yr holl gyfundrefn, gan y bydd lleoli pob un o'r safleoedd addysg drochi mewn lleoliadau strategol yn fodd o ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth h.y. drwy gael mynediad hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, gan felly ddod â'r Gymraeg yn fyw i'r dysgwyr.

Yn anochel bydd ail leoli'r Ganolfan Iaith ym Mhwlheli yn cael effaith ar Ysgol Llanybi o safbwynt bwrwlwm cymdeithasol. Mae'r Cyngor yn cydnabod y berthynas arbennig sydd wedi bod rhwng yr ysgol a'r Ganolfan Iaith dros y blynyddoedd ac yn ddiolchgar i'r ysgol am letya'r Ganolfan. Yn dilyn yr adleoliad bydd defnydd o ofod y Ganolfan ar gael at bwrpas yr ysgol.

Byddai'r buddsoddiad yma'n arwain at wella'r profiadau, yr adnoddau a'r amgylchedd dysgu ar gyfer trochi dwys ar gyfer dysgwyr blynyddoedd 2-4 yn Arfon, Dwyfor a Meirionnydd, ynghyd â

galluogi'r Awdurdod i ddarparu addysg drochi i fwy o ddysgwyr yn unol â'r galw cynyddol sydd ar y gwasanaeth.

Ar hyn o bryd cyfyngir ar nifer y capasiti dysgwyr yn y lleoliadau addysg drochi i 72 dysgwr bob tymor, fodd bynnag, golyga'r buddsoddiad cyfalaf *gwedd 1* ynghyd â'r buddsoddiad cyfalaf *gwedd 2*; y bydd nifer y dysgwyr a fyddai'n gallu cael eu trochi yn y Canolfannau Iaith yn cynyddu i oddeutu 96 o ddysgwyr bob tymor.

Bydd sicrhau buddsoddiad cyfalaf pellach yn ein cyfundrefn addysg drochi yng Ngwynedd felly yn fodd o sicrhau twf yn nifer y dysgwyr sydd yn elwa o addysg Gymraeg a dwyieithog yn y sir, ynghyd â sicrhau cynnydd yn nifer y dysgwyr sydd yn defnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau ffurfiol ac anffurfiol, gan gyfrannu at gyflawni nod Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

1.3 Pwy sy'n gyfrifol am yr asesiad yma?

Debbie Jones (Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol Addysg)

1.4 Pryd wnaethoch chi gychwyn yr asesiad? Pa fersiwn yw hwn?

Mehafin 2022 (fersiwn 1)

2) Gweithredu

2.1 Pwy yw'r budd-ddeiliaid neu bartneriaid fydd yn rhaid gweithio hefo nhw i wneud yr asesiad yma?

Ym mis Mai 2021 bu i ni ymgynghori gyda rhan-ddeiliaid er mwyn casglu eu barn ar ein gweledigaeth newydd ar gyfer y Gyfundrefn Addysg Drochi yng Ngwynedd. Ein bwriad bryd hynny oedd gofyn am farn yr holl ran-ddeiliaid ar y weledigaeth a'r cynnig i fuddsoddi arian grant cyfalaf Llywodraeth Cymru yn ein Cyfundrefn Addysg Drochi. Bu i'r Cabinet gymeradwyo'r weledigaeth newydd ar 6 Gorffennaf 2021.

Gweler isod restr o'r ymgynghorai y bu i ni ymgynghori â hwy yng nghyd-destun ein gweledigaeth newydd ar gyfer y Gyfundrefn Addysg Drochi yng Ngwynedd:

- Staff Canolfannau Iaith Gwynedd
- Cynrychiolwyr Undebau Athrawon a Chymorthyddion
- Penaethiaid Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Gwynedd

- Fforwm Cyllideb Ysgolion
- Fforwm Undebau
- Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi
- Pwyllgor Iaith
- Dysgwyr

2.2 Pa gamau ydych chi wedi ei cymryd i ymgysylltu gyda pobl hefo nodweddion gwarchoddedig, ynglŷn â'r iaith Gymraeg neu â chymunedau (un ai oherwydd lleoliad neu oherwydd angen) sy'n byw ag anfantais economaidd-gymdeithasol?

Rydym wedi cyfathrebu gyda phenaethiaid yr ysgolion sydd â Chanolfan Iaith wedi eu lleoli ar eu safleoedd ar hyn o bryd i adael iddynt wybod ein bwriadau.

Rydym hefyd wedi cysylltu gyda phenaethiaid y safleoedd arfaethedig sy'n rhan o'n cynlluniau i'r dyfodol i'w hysbysu o'n bwriadau.

Yn ddibynnol ar benderfyniad y Cabinet, y cam nesaf fydd ymgysylltu'n ehangach gyda'r rhan-ddeiliad allweddol ynglŷn â'r bwriad a chyd-gynllunio.

Ymgynghoriadau hanesyddol (Mai 2021):

Bu i'r Adran Addysg gynnal cyfnod o ymgysylltu gyda rhan-ddeiliaid allweddol ar y weledigaeth newydd ar gyfer y gyfundrefn addysg drochi tuag at 2032 a thu hwnt nôl ym mis Mai 2021. Fel rhan o'r ymgysylltu hwn, cynhaliwyd cyfarfod i gyflwyno'r weledigaeth newydd gyda'r Undebau Athrawon a Chymorthyddion ynghyd â chyfarfod arbennig gyda staff y Canolfannau Iaith ar 27 Mai 2021, gyda chyfle i'r staff ystyried y weledigaeth a chyflwyno sylwadau erbyn 21 Mehefin 2021.

Fel rhan o'r ymgysylltu hefyd, cyflwynwyd y weledigaeth newydd gerbron y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi ar 10 Mehefin 2021, ynghyd â'r Pwyllgor Iaith ar 22 Mehefin 2021 er mwyn derbyn barn yr aelodau etholedig ar y weledigaeth, ynghyd â chyfle i graffu arno. Bu i'r weledigaeth a'r cynllun i fuddsoddi £1.1 miliwn bryd hynny dderbyn cefnogaeth unfrydol i'r cynnig.

Fel rhan o'r ymgysylltu, cyflwynwyd y weledigaeth newydd gerbron penaethiaid holl ysgolion uwchradd Gwynedd ar 16 Mehefin 2021, ynghyd â holl benaethiaid ysgolion cynradd Gwynedd ar 17 Mehefin 2021 er mwyn derbyn eu sylwadau.

Fel rhan o'r ymgysylltu, cynhaliwyd 2 grŵp ffocws gyda dysgwyr y gyfundrefn addysg drochi yn ein Canolfannau Iaith ar 22 Mehefin 2021 er mwyn canfod eu barn hwy fel defnyddwyr y gwasanaeth ar y weledigaeth newydd.

Fel rhan o'r ymgysylltu, cyflwynwyd y weledigaeth newydd gerbron y Fforwm Cyllideb Ysgolion i bwrpas ymgynghori â hwy ar y drefn newydd o ariannu'r weledigaeth newydd ar gyfer y gyfundrefn addysg drochi tuag at 2032 a thu hwnt.

2.3 Beth oedd canlyniad yr ymgysylltu?

Gellir gweld crynodeb o'r holl sylwadau y bu i ni dderbyn fel rhan o'r ymgysylltu nôl yn Haf 2021 [yma](#). Ond yn gryno dyma grynhai rhai penawdau o'r ymgysylltu â fu:

Sylwadau Staff Canolfannau Iaith Gwynedd

Rhoddwyd cyflwyniad ar y weledigaeth newydd gerbron staff Canolfannau Iaith Gwynedd ar 27 Mai 2021, gyda chyfle iddynt gyflwyno sylwadau erbyn 21 Mehefin 2021.

Mewn ymateb i'r weledigaeth newydd, bu i'r staff gyflwyno'r sylwadau canlynol

- Croesawyd y buddsoddiad cyfalaf o £1.1m er mwyn sicrhau amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf, ynghyd â chynnydd yn nifer y safleoedd addysg drochi.
- Croesawyd y bwriad o benodi pennaeth a dirprwy ar gyfer y gwasanaeth, fyddai'n fodd o arwain at wasanaeth llawer mwy effeithiol ac effeithlon, yn ogystal â sicrhau cysondeb y gwasanaeth. Bydd hefyd yn gyfrwng i sicrhau partneriaeth glos rhwng y gyfundrefn â'r ysgolion, gan allu ymateb yn bositif ac effeithlon i anghenion yr ysgolion. Serch hynny, nodwyd y byddai staffio pob safle gydag athro a chymhorthydd yn peri pryder.
- Nodwyd pryderon am ostwng hyd y cwrs trochi cynradd o 12 wythnos i rhwng 8-10 wythnos, ynghyd â gostwng nifer y dyddiau o 5 diwrnod i 4 diwrnod yr wythnos, o safbwynt effaith hynny ar gynnydd ieithyddol y dysgwyr.
- Nodwyd pryder am yr her o sicrhau cynhaliaeth briodol i'r dysgwyr wrth fynychu'r ysgol am 1 diwrnod bob wythnos, er bod y staff yn cytuno gyda phwrpas yr 1 diwrnod yma o alluogi dysgwyr i gadw mewn cysylltiad gyda'u hysgol leol, eu cyfoedion a sicrhau eu lles.
- Er bod dysgu cyfunol yn cynnig nifer o bosibiliadau, nodwyd bod dysgu cyfunol yn dod â nifer o heriau yn ei sgil hefyd o safbwynt y dechnoleg ei hun, gofod pwrpasol ac addas yn yr ysgolion, gosod amserlen, ynghyd ac anghysondeb mewn sefyllfa dysgwyr. Nid yw dysgu cyfunol cyfwerth â'r profiad o ddysgu wyneb yn wyneb, yn enwedig wrth ymarfer iaith lafar ac ystum.
- Nodwyd pryder am yr amrediad oedran o uno dysgwyr cynradd ac uwchradd o flynyddoedd 5-9.
- Nodwyd hefyd yr angen am ragor o fanylder ar rai elfennau o'r weledigaeth, ac y byddai'n fuddiol i'r staff dderbyn eglurder buan ar rai o'r materion hyn.

Penaethiaid Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Gwynedd

Rhoddwyd cyflwyniad ar y weledigaeth newydd gerbron penaethiaid uwchradd Gwynedd ar 16 Mehefin 2021, a gerbron penaethiaid cynradd ar 17 Mehefin 2021. Mewn ymateb i'r weledigaeth newydd, bu i'r penaethiaid gyflwyno'r sylwadau canlynol:

- Cydnabuwyd yr her o daro'r cydbwysedd cywir rhwng sicrhau trochi dwys er mwyn galluogi'r dysgwyr i gaffael y Gymraeg cyn gynted â phosibl, ynghyd â galluogi newydd-ddyfodiaid i setlo a pharhau yn eu hysgol newydd a chreu cyfoedion.
- Nodwyd bod cyfle i Gydlynwyr Iaith a Phenathiaid Adrannau Cymraeg yr ysgolion uwchradd gyfrannu eu harbenigedd wrth ddatblygu'r manylder ar gyfer gwireddu'r weledigaeth ar gyfer y gyfundrefn addysg drochi tuag at 2032 a thu hwnt.

- Croesawyd y bwriad o uno dysgwyr cynradd ac uwchradd o flynyddoedd 5-9 ar 3 o'r safleoedd trochi.
- Croesawyd y weledigaeth a'r buddsoddiad gan y penaethiaid cynradd, ac yn arbennig y bwriad o sefydlu safleoedd addysg drochi newydd yn Nhywyn a Bangor.
- Cefnogwyd y bwriad i gyd-ariannu'r gyfundrefn newydd, gan bwysleisio na ddylai hynny ddigwydd ar draul adnoddau yn yr ysgolion.

Dysgwyr

Cynhaliwyd 2 grŵp ffocws gyda dysgwyr presennol y Canolfannau Iaith ar 22 Mehefin 2021. Bu i gynrychiolaeth o flynyddoedd 5 a 6 Canolfan Iaith Cefn Coch a chriw o ddysgwyr y Ganolfan Iaith Uwchradd gyfrannu yn wych mewn sesiwn oedd yn trafod cyfres o gwestiynau mewn ymateb iddynt dderbyn cyflwyniad ar y weledigaeth newydd ar gyfer y Gyfundrefn Addysg Drochi tuag at 2032 a thu hwnt.

Bu i'r dysgwyr i gyd (15 ohonynt) wneud cyfraniad gwerthfawr i'r sgwrs, ac mae'n bwysig nodi bod eu gallu ieithyddol yn destun clod i'r Canolfannau Iaith presennol.

Cytuno gyda'r weledigaeth ai peidio

- O'r holl ddysgwyr (cynradd ac uwchradd), bu i 8 o'r dysgwyr nodi eu bod yn cytuno gyda'r weledigaeth. Bu i 5 o'r uwchradd nodi barn niwtral, gyda dim ond 1 yn anghytuno gyda'r weledigaeth newydd.
- Nododd un dysgwr yn benodol bod elfennau da i'r syniad o fynychu'r safle trochi am 4 diwrnod yr wythnos, ac yna 1 diwrnod bob wythnos yn yr ysgol leol, ond roedd y syniad o deimlo yn '**overwhelmed**' gyda gwaith dieithr ar yr un diwrnod ysgol yn peri pryder iddi.
- Bu i ddysgwr arall nodi bod technoleg yn gymorth i ddysgu iaith, ond bod buddsoddi mewn adnoddau caled megis llyfrau a gemau yn parhau i fod yn syniad da.

2.4 Ar sail pa dystiolaeth arall ydych chi'n gweithredu?

Rydym yn gallu crynhoi'r prif achos dros newid a'r angen y bu am weledigaeth newydd ar gyfer y Gyfundrefn Addysg Drochi Gwynedd i'r meysydd canlynol, ac ymhelaethir ar sut mae'r cynnig yn cael effaith arnynt isod:

1. Rhoi anghenion y dysgwr yn ganolog
2. Cyfoesi a moderneiddio'r ddarpariaeth
3. Gweithio mewn partneriaeth
4. Cyfle i greu amgylchedd ddysgu o'r radd flaenaf
5. Cyfleoedd newydd yn deillio o COVID-19
6. Gwersi a ddysgwyd yn sgil y Cynllun Peilot a weithredwyd ar gais y Cabinet.

Er mwyn cyflawni'r weledigaeth, y pwrpas, y nod a'r amcanion, ein bwriad yn sgil derbyn yr arian grant (gwedd 1 a 2) yw buddsoddi cyfanswm o £2.2m yn ein Cyfundrefn Addysg Drochi yng Ngwynedd, er mwyn sicrhau amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf, a chyfleusterau cwbl fodern ar gyfer dysgwyr ac addysgwyr yr 21ain ganrif.

Ein bwriad yn barhaus yw sicrhau bod lles, profiad ac anghenion y dysgwyr yn ganolog i'n cynlluniau. Mae'r weledigaeth newydd a'n bwriad i fuddsoddi yn ein Cyfundrefn Addysg Drochi unwaith yn rhagor yn enghraifft o'r ymrwymiad yma.

Gweler o'r weledigaeth newydd ein bod yn anelu i gyfoesi a moderneiddio'r ddarpariaeth i ymateb i anghenion y dysgwyr a'r cwricwlwm newydd. Ond nodwyd hefyd yr angen i fuddsoddi yn yr is-adeiledd ar gyfer y gyfundrefn gan gynnwys adnoddau digidol.

Ar hyn o bryd cyfyngir ar nifer y capasiti dysgwyr yn y lleoliadau addysg drochi i 72 dysgwr bob tymor, fodd bynnag, golyga'r buddsoddiad cyfalaf *gwedd 1* ynghyd â'r buddsoddiad cyfalaf *gwedd 2*; y bydd nifer y dysgwyr a fyddai'n gallu cael eu trochi yn y Canolfannau Iaith yn cynyddu i oddeutu 96 o ddysgwyr bob tymor. Bydd sicrhau buddsoddiad cyfalaf pellach yn ein cyfundrefn addysg drochi yng Ngwynedd felly yn fodd o sicrhau twf yn nifer y dysgwyr sydd yn elwa o addysg Gymraeg a dwyieithog yn y sir, ynghyd â sicrhau cynnydd yn nifer y dysgwyr sydd yn defnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau ffurfiol ac anffurfiol, gan gyfrannu at gyflawni nod Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Yn ddiweddar fel rhan o'n gweledigaeth newydd rydym wedi penodi Pennaeth i'r gyfundrefn sydd â chyfrifoldeb am gyfeiriad strategol y gwasanaeth, ac rydym yn y broses o benodi dirprwy i'r gwasanaeth ar hyn o bryd. Mae'r haenau rheolaethol yma yn fuddsoddiad diweddar yn strwythur staffio'r Gyfundrefn Addysg Drochi i gyd-fynd gyda'r weledigaeth.

At hyn, bu i ni ddysgu llawer yn ystod y pandemig ar sut i gynnal cysylltiad a mynediad dysgwyr at addysg, ac mae hyn yn wir o safbwynt ein darpariaeth addysg drochi hefyd gan i'r staff arloesi wrth iddynt symud i ddysgu byw drwy gyfrwng *Microsoft TEAMS* ar gychwyn y cyfnodau clo. Er bod llwyddiannau amlwg wedi bod o orfod symud y profiad o ddysgu iaith o'r canolfannau i gyfrwng rhithiol rydym hefyd yn argyhoeddiedig bod y ganolfan fel prif leoliad y ddarpariaeth trochi yn allweddol os am roi gofod saff i ddysgwyr fagu hyder a sgiliau iaith. Ac felly mae ein gweledigaeth yn fwriadol yn cynnig bod y ganolfan ei hun fel adeilad yn parhau yn ganolog i'r profiad. Er hynny mae'r weledigaeth newydd yn gosod amserlen wythnosol newydd sy'n cynnig bod dysgwyr yn dychwelyd i'w mam ysgol unwaith yr wythnos er mwyn sicrhau eu lles a chyswllt gyda chyfoedion.

Bydd y 3 safle sy'n rhan o fuddsoddiad gwedd 2 yn parhau i ddarparu addysg drochi i flynyddoedd 2-4 yr ysgolion cynradd, a bydd ad-leoli Canolfan Iaith Dolgellau i safle mwy yn ein galluogi i gynnig y ddarpariaeth i ragor o blant ardal Meirionnydd.

Er mwyn gweld mwy o wybodaeth am y weledigaeth a strwythur y gyfundrefn newydd, gellir darllen y ddogfen yn ei chyfanrwydd [yma](#).

2.5 Oes yna unrhyw fylchau yn y dystiolaeth sydd angen ei gasglu?

Ddim ar hyn o bryd.

3) Adnabod yr Effaith

3.1 Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r effaith fydd unrhyw newidiadau'n ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb isod. Beth yw'r effaith fydd yn polisi/gwasanaeth newydd neu'r newidiadau arfaethedig yn ei gael ar bobl hefo'r nodweddion hyn? Mae hefyd angen ystyried yr effaith ar anfantais economaidd-gymdeithasol ac ar y Gymraeg.

Nodweddion	Sut fath o effaith? *	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Hil (gan gynnwys cenedligrwydd)	Positif	O safbwynt hil, bydd y buddsoddiad cyfalaf a fwriedir yn gwella amgylchedd dysgu Canolfan Iaith Maesincla, ac ad-leoli Canolfan Iaith Dolgellau a Llangybi i leoliadau strategol yn cael effaith gadarnhaol ar y nodwedd yma, gan y bydd yn gyfrwng i wella'r gwasanaeth a'r amgylchedd dysgu i ddysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i Wynedd, gyda'r dysgwyr rheiny o du allan i ffiniau Gwynedd, Cymru, a'r DU yn aml. Rhagwelir bydd y cynnig felly yn creu'r amodau fydd yn cefnogi ffyniant y Gymraeg ymysg y dysgwyr hyn a'r ysgolion y mae'r Canolfannau Iaith yn eu gwasanaethu.
Anabledd	Positif	Yn sgil y buddsoddiad cyfalaf o'r wedd gyntaf a'r ail wedd, bydd pob un o safleoedd Addysg Drochi Gwynedd yn gwbl hygyrch ac yn meddu ar amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf. Bydd hyn o fantais i'r holl ddysgwyr gan gynnwys dysgwyr anabl.
Rhyw	Dim	Ni rhagwelir y bydd y newid yn cael effaith ar ddefnyddwyr y gwasanaeth gyda'r nodwedd yma.
Oedran	Dim	Yn sgil y buddsoddiad cyfalaf o'r ail wedd, bydd mwy o ddysgwyr oedran cynradd yn gallu cael mynediad at y gwasanaeth bob tymor. Cydnabyddir serch hynny o adleoli Canolfan Iaith Dolgellau a Llangybi i leoliadau strategol yn y sir, bydd hyn yn arwain at ychydig rhagor o deithio i rhai dysgwyr oedran cynradd, ac ychydig llai o deithio i ddysgwyr eraill yn sgil y ffaith fod y lleoliad newydd yn fwy hwylus iddynt.
Cyfeiriadedd rhywiol	Dim	Ni ragwelir y bydd y newid yn cael effaith ar ddefnyddwyr y gwasanaeth gyda'r nodwedd yma.

		Bydd y gwasanaeth yn parhau i ddilyn polisiau gwrth-fwlio, polisiau cydraddoldeb, cyfle cyfartal ac unrhyw bolisiau perthnasol eraill.
Crefydd neu gred (neu ddiffyg cred)	Dim	Ni ragwelir y bydd y newid yn cael effaith ar ddefnyddwyr y gwasanaeth gyda'r nodwedd yma. Bydd y gwasanaeth yn parhau i ddilyn polisiau gwrth-fwlio, polisiau cydraddoldeb, cyfle cyfartal ac unrhyw bolisiau perthnasol eraill.
Ailbennu rhywedd	Dim	Ni ragwelir y bydd y newid yn cael effaith ar ddefnyddwyr y gwasanaeth gyda'r nodwedd yma. Bydd y gwasanaeth yn parhau i ddilyn polisiau gwrth-fwlio, polisiau cydraddoldeb, cyfle cyfartal ac unrhyw bolisiau perthnasol eraill.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Dim	Ni ragwelir y bydd y newid yn cael effaith ar ddefnyddwyr y gwasanaeth gyda'r nodwedd yma. Bydd y gwasanaeth yn parhau i ddilyn polisiau gwrth-fwlio, polisiau cydraddoldeb, cyfle cyfartal ac unrhyw bolisiau perthnasol eraill.
Priodas a phartneriaeth sifil	Dim	Ni ragwelir y bydd y newid yn cael effaith ar ddefnyddwyr y gwasanaeth gyda'r nodwedd yma. Bydd y gwasanaeth yn parhau i ddilyn polisiau gwrth-fwlio, polisiau cydraddoldeb, cyfle cyfartal ac unrhyw bolisiau perthnasol eraill.
Yr iaith Gymraeg	Positif	Bydd creu amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf a chynyddu capasiti'r Canolfannau Iaith yn creu'r amodau gorau un i gefnogi ffyniant y Gymraeg ymysg y dysgwyr rheiny sydd yn newydd-ddyfodiaid i Wynedd. Prif nod y Gyfundrefn Addysg Drochi yw cefnogi dysgwyr i gaffael y Gymraeg a chreu siaradwyr Cymraeg o'r newydd. Mae'r cynnig felly yn cyfrannu at <i>Cynllun Hybu'r Gymraeg yng Ngwynedd 2018-23</i> drwy sicrhau bod "Ysgolion a sefydliadau addysgol yn rhoi bob cefnogaeth ac anogaeth i ddatblygu siaradwyr Cymraeg hyderus." Mae'r cynnig hefyd yn cyfrannu at nod Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr erbyn 2050. Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llanybi i Bwllheli yn sicrhau cysondeb yn y profiadau y gellir eu darparu i'r dysgwyr ar draws yr holl gyfundrefn, gan y bydd lleoli pob un o'r safleoedd addysg drochi mewn lleoliadau strategol yn fodd o ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth h.y. drwy gael mynediad hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, gan felly ddod â'r Gymraeg yn fyw i'r dysgwyr.

Anfantais Economaidd-Gymdeithasol	Positif	<p>Drwy fuddsoddi £1.1 miliwn o arian grant cyfalaf y Llywodraeth byddai pob Canolfan Iaith yn cael buddsoddiad cyfartal. Mae hyn yn fantais economaidd ac yn cadw swyddi safonol proffesiynol yn lleol.</p> <p>Mae ein cynlluniau buddsoddi gwedd 1 a 2 yn sicrhau fod pob Canolfan wedi eu lleoli'n strategol ar draws y sir, a drwy agor dwy ganolfan iaith newydd mewn rhannau allweddol o'r sir a chynyddu capasiti ar yr un pryd, bydd cyfle i ddysgwyr elwa o ddarpariaeth trochi fwy lleol iddynt.</p> <p>Yn anochel bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llanybi ym Mhwlheli yn cael effaith ar Ysgol Llanybi o safbwynt niferoedd dysgwyr ar safle'r ysgol. Mae'r Cyngor yn cydnabod y berthynas arbennig sydd wedi bod rhwng yr ysgol a'r Ganolfan iaith dros y blynyddoedd ac yn ddiolchgar i'r ysgol am letya'r Ganolfan. Yn dilyn yr adleoliad bydd defnydd o ofod y Ganolfan ar gael at bwrpas yr ysgol. Bydd ad-leoli'r ddarpariaeth drochi i Ysgol Cymerau yn sicrhau bod yr un nifer neu fwy o newydd-ddyfodiaid yn parhau i gael mynediad i'r gwasanaeth.</p>
--	---------	--

* I'w ddileu yn ôl yr angen

3.2 Mae'n ddyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i gyfrannu'n bositif i gymdeithas decach trwy hybu cydraddoldeb a pherthynas dda yn ei weithgareddau ym meysydd oedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, crefydd, hil, trawsrywedd, anabledd a beichiogrwydd a mamolaeth. Mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyledus i'r ffordd mae unrhyw newid yn effeithio'r dyletswyddau yma.

Dyletswyddau Cyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb	A yw'n cael effaith?*	Ym mha ffordd? Beth yw'r dystiolaeth?
Cael gwared â cham-wahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth	Ydi	<p>Un o egwyddorion y weledigaeth newydd ydy sicrhau nad yw'n cael effaith ar argaeledd y ddarpariaeth i newydd-ddyfodiaid (h.y. Bod yr un nifer neu fwy o ddysgwyr yn cael mynediad at y gwasanaeth). Drwy gyfrwng y buddsoddiad cyfalaf bydd rhagor o ddysgwyr yn cael mynediad i'r gwasanaeth, ac yn cael y cyfle i gaffael y Gymraeg er mwyn eu galluogi i gymhathu i'r gymdeithas ddwyieithog yng Ngwynedd, a manteisio'n llawn ar ddarpariaeth a phrofiadau addysgol yn unol â'r Polisi Iaith Addysg.</p>

<p>Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal</p>	<p>Ydi</p>	<p>Drwy gyfrwng y buddsoddiad cyfalaf bydd rhagor o ddysgwyr yn cael mynediad i'r gwasanaeth, ac yn cael y cyfle i gaffael y Gymraeg er mwyn eu galluogi i gymhathu i'r gymdeithas ddwyieithog yng Ngwynedd, a manteisio'n llawn ar ddarpariaeth a phrofiadau addysgol yn unol â'r Polisi Iaith Addysg.</p> <p>Nodwyd yn yr ymgynghoriad blaenorol ar ail-strwythuro'r Canolfannau Iaith yng Ngwynedd y bydd colli swydd arbenigol sy'n talu'n dda i ferched (yn y cyddestun blaenorol), gan roi swyddi sy'n talu llai yn eu lle yn cael effaith negyddol ar ferched. Nid ydy'r weledigaeth newydd yn manylu ar drefn staffio'r gyfundrefn newydd ar y pwynt yma. Ond gellir rhagdybio bod agor dau safle newydd yn Nhywyn a Bangor yn galluogi cyfle i greu swyddi newydd arbenigol. Yn ychwanegol i hyn, byddai'r weledigaeth newydd yn fuddsoddiad mewn rhannau strategol ac ieithyddol heriol o'r sir.</p> <p>Mae buddsoddi ymhob un o'r safleoedd addysg drochi yn fodd o sicrhau cysondeb yn y profiad, adnoddau a'r amgylchedd dysgu ar draws y gyfundrefn. Ein nod drwy ymgeisio am arian cyfalaf gwedd 2 oedd sicrhau bod pob safle yn cynnig yr un cyfleoedd cyfartal wrth gaffael y Gymraeg o fewn ein cyfundrefn drochi yma yng Ngwynedd.</p>
<p>Meithrin perthnasau da</p>	<p>Ydi</p>	<p>Un o egwyddorion y weledigaeth newydd yw sicrhau nad yw'n cael effaith ar argaeledd y ddarpariaeth i newydd-ddyfodiaid (h.y. Bod yr un nifer neu fwy o ddysgwyr yn cael mynediad at y gwasanaeth). Ni fyddai'r newid felly yn cael effaith andwyol, gan y byddai cyfle cyfartal o hyd i bob dysgwr sydd yn newydd-ddyfodiaid.</p> <p>Byddai ad-leoli Dolgellau i fod yn rhan o safle Ysgol Bro Idris yn fodd o sicrhau bod rhagor o ddysgwyr yn cael mynediad i'r gwasanaeth ac yn cael y cyfle i gaffael y Gymraeg er mwyn eu galluogi i gymhathu i'r gymdeithas ddwyieithog yng Ngwynedd, a manteisio'n llawn ar ddarpariaeth a phrofiadau addysgol yn unol â'r Polisi Iaith Addysg. Byddai galluogi'r hwyrdyfodiaid i gaffael y Gymraeg yn sicrhau eu bod yn gallu meithrin perthnasau da gyda chyfoedion a'r gymuned ddwyieithog yng Ngwynedd.</p>

		<p>Bydd ad-leoli i safle Ysgol Bro Idris hefyd yn gyfrwng i feithrin perthnasau da gyda dysgwyr prif lif ar safle'r ysgol, a bydd symud i fodel bod y newydd-ddyfodiaid yn treulio 4 diwrnod yr wythnos yn y safle addysg drochi, ac yna 1 diwrnod yn eu hysgol leol yn cael effaith bositif iawn ar les y dysgwyr wrth iddynt barhau i gael cyswllt efo'u cyfoedion gan feithrin perthnasau da.</p> <p>Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llanybi i Bwllheli yn sicrhau cysondeb yn y profiadau y gellir eu darparu i'r dysgwyr ar draws yr holl gyfundrefn, gan y bydd lleoli pob un o'r safleoedd addysg drochi mewn lleoliadau strategol yn fodd o ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth h.y. drwy gael mynediad hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, gan felly ddod â'r Gymraeg yn fyw i'r dysgwyr.</p>
--	--	---

* I'w ddileu yn ôl yr angen

3.3 Sut mae eich cynnig yn sicrhau eich bod yn gweithio yn unol â gofynion Safonau'r Iaith Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac y manteisir ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Mae'r cynnig yn dangos ymrwymiad hirdymor yr Adran Addysg a'r Cyngor i ddarparu addysg drochi gyfoes, ac arloesol o ansawdd uchel mewn amgylchedd dysgu G21 i ddysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid yng Ngwynedd.

Bydd creu amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf a chynyddu capasiti'r Canolfannau Iaith yn creu'r amodau gorau un i gefnogi ffyniant y Gymraeg ymysg y dysgwyr rheiny sydd yn newydd-ddyfodiaid i Wynedd. Mae'r cynnig felly yn cyfrannu at *Cynllun Hybu'r Gymraeg yng Ngwynedd 2018-23* drwy sicrhau bod "Ysgolion a sefydliadau addysgol yn rhoi bob cefnogaeth ac anogaeth i ddatblygu siaradwyr Cymraeg hyderus." Mae'r cynnig hefyd yn cyfrannu at nod Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr erbyn 2050.

Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Dolgellau i safle Ysgol Bro Idris yn gyfrwng i feithrin perthnasau da gyda dysgwyr prif lif ar safle'r ysgol, a bydd symud i fodel bod y newydd-ddyfodiaid yn treulio 4 diwrnod yr wythnos yn y safle addysg drochi, ac yna 1 diwrnod yn eu hysgol leol yn cael effaith bositif iawn ar les y dysgwyr wrth iddynt barhau i gael cyswllt efo'u cyfoedion, meithrin perthnasau da, a manteisio ar gyfleoedd a phrofiadau amrywiol i ddefnyddio'r Gymraeg.

Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llanybi i Bwllheli yn sicrhau cysondeb yn y profiadau y gellir eu darparu i'r dysgwyr ar draws yr holl gyfundrefn, gan y bydd lleoli pob un o'r safleoedd addysg

drochi mewn lleoliadau strategol yn fodd o ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth h.y. drwy gael mynediad hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, gan felly ddod â'r Gymraeg yn fyw i'r dysgwyr.

Mae'r cynnig felly yn cydymffurfio â gofynion Safonau'r Iaith Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), gan sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, gan fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned.

3.4 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer er mwyn cael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg, ac i leihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gallai'r polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Bydd creu amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf a chynyddu capasiti'r Canolfannau Iaith yn creu'r amodau gorau un i gefnogi ffyniant y Gymraeg ymysg y dysgwyr rheiny sydd yn newydd-ddyfodiaid i Wynedd.

Prif nod y Gyfundrefn Addysg Drochi yw cefnogi dysgwyr i gaffael y Gymraeg a chreu siaradwyr Cymraeg o'r newydd. Mae'r cynnig felly yn cyfrannu at *Cynllun Hybu'r Gymraeg yng Ngwynedd 2018-23* drwy sicrhau bod "*Ysgolion a sefydliadau addysgol yn rhoi bob cefnogaeth ac anogaeth i ddatblygu siaradwyr Cymraeg hyderus.*" Mae'r cynnig hefyd yn cyfrannu at nod Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr erbyn 2050.

Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llanybi i Bwllheli yn sicrhau cysondeb yn y profiadau y gellir eu darparu i'r dysgwyr ar draws yr holl gyfundrefn, gan y bydd lleoli pob un o'r safleoedd addysg drochi mewn lleoliadau strategol yn fodd o ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth h.y. drwy gael mynediad hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, gan felly ddod â'r Gymraeg yn fyw i'r dysgwyr.

Mae'r amserlen wythnosol newydd yn mynd ati 'n fwriadol i gynnig gwell cyfleoedd pontio a chadw cyswllt gyda chyfoedion yn yr ysgol, wrth i'r dysgwyr ddychwelyd i'r ysgol am 1 diwrnod bob wythnos, fydd yn gyfrwng i sicrhau parhad eu cefnogaeth i gaffael y Gymraeg yn yr ysgol.

3.5 Sut mae'r cynnig yn dangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i fynd i'r afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwch fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig).

Mae'r cynnig yn dangos ymrwymiad hirdymor yr Adran Addysg a'r Cyngor i ddarparu addysg drochi gyfoes, ac arloesol o ansawdd uchel mewn amgylchedd dysgu G21 i ddysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid yng Ngwynedd.

Bydd creu amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf a chynyddu capasiti'r Canolfannau Iaith yn creu cysondeb ar draws y Gyfundrefn, ac yn sicrhau cyfle cyfartal i bob dysgwyr elwa o'r amodau gorau un i gaffael y Gymraeg.

Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Dolgellau i safle Ysgol Bro Idris yn gyfrwng i feithrin perthnasau da gyda dysgwyr prif lif ar safle'r ysgol, a bydd symud i fodel bod y newydd-ddyfodiaid yn treulio 4 diwrnod yr wythnos yn y safle addysg drochi, ac yna 1 diwrnod yn eu hysgol leol yn cael effaith bositif iawn ar les y dysgwyr wrth iddynt barhau i gael cyswllt efo'u cyfoedion, meithrin perthnasau da, a manteisio ar gyfleoedd a phrofiadau amrywiol i ddefnyddio'r Gymraeg.

Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llanybi i Bwllheli yn sicrhau cysondeb yn y profiadau y gellir eu darparu i'r dysgwyr ar draws yr holl gyfundrefn, gan y bydd lleoli pob un o'r safleoedd addysg drochi mewn lleoliadau strategol yn fodd o ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth h.y. drwy gael mynediad hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, gan felly ddod â'r Gymraeg yn fyw i'r dysgwyr.

3.6 Pa fesurau neu newidiadau eraill y gallech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol, yn unol â'r Ddeddf Economaidd-Gymdeithasol?

Credir y bydd cynyddu capasiti a buddsoddi ymhob un o safleoedd addysg drochi Gwynedd er sicrhau amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf yn sicrhau yr un cyfleoedd i bob dysgwyr yn ddiwahân i gaffael y Gymraeg.

4) Dadansoddi'r canlyniadau

4.1 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, bositif ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Credwn bod y buddsoddiad ychwanegol o £1.1 miliwn a'r weledigaeth newydd yn ehangach yn debygol o gael effaith bositif ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol, yn sgil y ffaith fod argaeledd y ddarpariaeth i'r dysgwyr o bosib yn gwella neu yn aros yr un fath.

Ein bwriad yw cysoni'r gwahaniaethau amlwg a fyddai yn sgil cyflawniad buddsoddiad ariannol cyfalaf gwedd 1 y grant Gymraeg mewn Addysg. O ymrwymo i wario arian cyfalaf gwedd 2 y

grant ar weddill y Canolfannau hynny sydd heb dderbyn buddsoddiad hyd yma, bydd dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i Wynedd yn elwa o amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf a phrofiadau dysgu cyson ar draws y gyfundrefn.

Ein egwyddor pwysicaf yw sicrhau bod lles y dysgwyr yn ganolog i bopeth. Ac felly mae buddsoddi a sicrhau gwell adnoddau sy'n gwella profiad pob dysgwr, agor safleoedd newydd a newid amserlen wythnosol y dysgu yn ymdrech i wella'r amgylchedd dysgu a'r profiad dysgu Cymraeg i'r hwyrddyfodiad yma i Wynedd, beth bynnag fo eu cefndir, oedran, gallu, rhyw, hil a chenedligrwydd.

4.2 Ydi'r polisi felly'n debygol o gael effaith sylweddol, negyddol ar unrhyw un o'r uchod? Beth yw'r rheswm am hyn?

Nid yw buddsoddi £1.1 miliwn yn rhagor yn y Gyfundrefn Addysg Drochi a'r weledigaeth newydd y bu i'r Cabinet gymeradwyo y llynedd yn debygol o gael effaith negyddol ar unrhyw un o'r nodweddion cydraddoldeb neu'r Ddyletswydd Gyffredinol, yn sgil y ffaith fod argaeledd y ddarpariaeth i'r dysgwyr yn gwella.

Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Dolgellau i safle Ysgol Bro Idris yn gyfrwng i feithrin perthnasau da gyda dysgwyr prif lif ar safle'r ysgol, a bydd symud i fodel bod y newydd-ddyfodiaid yn treulio 4 diwrnod yr wythnos yn y safle addysg drochi, ac yna 1 diwrnod yn eu hysgol leol yn cael effaith positif iawn ar les y dysgwyr wrth iddynt barhau i gael cyswllt efo'u cyfoedion, meithrin perthnasau da, a manteisio ar gyfleoedd a phrofiadau amrywiol i ddefnyddio'r Gymraeg.

Bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llangybi i Bwllheli yn sicrhau cysondeb yn y profiadau y gellir eu darparu i'r dysgwyr ar draws yr holl gyfundrefn, gan y bydd lleoli pob un o'r safleoedd addysg drochi mewn lleoliadau strategol yn fodd o ymestyn profiadau a chynyddu'r cyfleoedd i'r dysgwyr sydd yn newydd-ddyfodiaid i ddefnyddio'u Cymraeg y tu allan i'r dosbarth h.y. drwy gael mynediad hwylus at gyfleusterau megis Llyfrgelloedd Gwynedd, Canolfannau Byw'n Iach, siopau, clybiau a mentrau cymdeithasol, gan felly ddod â'r Gymraeg yn fyw i'r dysgwyr.

Yn anochel bydd ad-leoli Canolfan Iaith Llangybi ym Mhwllheli yn cael effaith ar Ysgol Llangybi o safbwynt niferoedd dysgwyr ar safle'r ysgol. Mae'r Cyngor yn cydnabod y berthynas arbennig sydd wedi bod rhwng yr ysgol a'r Ganolfan Iaith dros y blynyddoedd ac yn ddiolchgar i'r ysgol am letya'r Ganolfan. Yn dilyn yr adleoliad bydd defnydd o ofod y Ganolfan ar gael at bwrpas yr ysgol. Bydd ad-leoli'r ddarpariaeth drochi i Ysgol Cymerau yn sicrhau bod yr un nifer neu fwy o newydd-ddyfodiaid yn parhau i gael mynediad i'r gwasanaeth.

Ein bwriad yw gweld dysgwyr yn setlo, gwreiddio a chaffael y Gymraeg yma yng Ngwynedd. Mae buddsoddi ymhellach yn y Gyfundrefn Drochi yn gwneud yr amgylchedd a'r lleoliadau yn addas i bwrpas, gyda'r Pennaeth a'r staff yn perchnogi lles ac addysg y dysgwyr mewn partneriaeth gyda'r Gyfundrefn Addysg yn ehangach. Mae hi'n allweddol bod y Gyfundrefn Drochi yn parhau i fod ar flaen y gâd yn genedlaethol ac yn arloesi wrth roi y cychwyn gorau i newydd-ddyfodiaid gaffael y Gymraeg a fynnu yn ein cyfundrefn addysg ddwyieithiog.

4.3 Beth ddylid ei wneud?

Dewiswch un o'r canlynol:

Parhau gyda'r polisi / gwasanaeth gan ei fod yn gadarn	✓
Addasu'r polisi i ddileu unrhyw rwystrau	
Atal a dileu'r polisi gan fod yr effeithiau niweidiol yn rhy fawr	
Parhau a'r polisi oherwydd gellir cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol	
Dim camau pellach ar hyn o bryd, mae'n gynamserol i benderfynu, neu does dim digon o dystiolaeth	

4.4 Os yn parhau hefo'r cynllun, pa gamau fyddwch chi'n cymryd i leihau neu liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Bu cyfnod helaeth o ymgysylltu ar y weledigaeth newydd a'r bwriad i fuddsoddi £1.1 miliwn o arian cyfalaf gwedd 1 grant y Gymraeg mewn Addysg yn ôl yn 2021. Canlyniad amlwg o'r ymgysylltu gyda'r staff a'r undebau, ynghyd ag ymgysylltu gyda rhan-ddeiliaid ehangach oedd bod yna ganmoliaeth hanesyddol tuag at lwyddiant y Canolfannau Iaith dros y degawdau diwethaf i sicrhau bod dysgwyr yn caffael y Gymraeg.

Cefnogwyd y weledigaeth newydd gyda phleidlais unfrydol o'i phlaid gan y Cabinet a chyn hynny mewn cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu Addysg ag Economi a'r Pwyllgor Iaith. Rhan greiddiol o'r weledigaeth yw gwneud defnydd pwrpasol o arian cyfalaf 100% Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau bod y gyfundrefn yn gyfartal, addas i bwrpas ac yn adnodd sy'n gymorth i newydd-ddyfodiaid gaffael y Gymraeg yn llwyddiannus drwy'r ddarpariaeth drochi.

Drwy fuddsoddi £1.1 miliwn yn ychwanegol o arian cyfalaf i wella amgylchedd dysgu'r safleoedd addysg drochi cynradd, ynghyd â'u lleoli mewn ardaloedd strategol o'r sir yn Arfon, Dwyfor a Meirionnydd, rydym yn gobeithio gweld gwell cyd-weithio drwy gydol y tymor ysgol rhwng y gyfundrefn newydd a'r ysgolion sydd gyda'i gilydd yn allweddol i gefnogi newydd-ddyfodiaid i gaffael y Gymraeg yn llwyddiannus ac yn hyderus.

4.5 Os nad ydych yn gweithredu ymhellach i ddileu neu leihau effeithiau negyddol, esboniwch pam yma.

Does dim effeithiau negyddol wedi eu adnabod.

5) Monitro

5.1 Pa gamau fyddwch chi'n gymryd i fonitro effaith ac effeithiolrwydd y polisi neu wasanaeth (cynllun gweithredu)?

Byddwn yn monitro effaith unrhyw newid er mwyn sicrhau bod y deilliannau'n bositif ac nad ydynt yn cael unrhyw effaith negyddol.